Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (šesti senat)

z dne 2. oktobra 2014*

„REACH — Pristojbina za registracijo snovi — Znižanja odobrena za mikro, mala in srednje velika podjetja — Napaka v izjavi o velikosti podjetja — Odločba, s katero je bila naložena upravna taksa — Sorazmernost“

V zadevi T-177/12,

Spraylat GmbH s sedežem v Aachnu (Nemčija), ki jo zastopa K. Fischer, odvetnik,

tožeča stranka,

proti

Evropski agenciji za kemikalije (ECHA), ki jo zastopajo M. Heikkilä, A. Iber in C. Schultheiss, zastopnice, skupaj z M. Kuschewskyjem, odvetnik,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki sta jo sprva zastopala D. Düsterhaus in E. Manhaeve, nato B. Eggers in M. Manhaeve, zastopniki,

intervenientka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti računa št. 10030371, ki ga je 21. februarja 2012 izdala ECHA in s katerim je določena višina upravne takse, naložene tožeči stranki ter, preventivno, predloga za razglasitev ničnosti Odločbe ECHA SME(2012) 1445 z dne 15. februarja 2012, s katero je bilo ugotovljeno, da tožeča stranka ne izpolnjuje pogojev za znižanje pristojbine, določene za majhna podjetja, in s katero ji je bila naložena upravna taksa,

SPLOŠNO SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi S. Frimodt Nielsen, predsednik, F. Dehousse (poročevalec) in A. M. Collins, sodnika,

sodni tajnik: J. Palacio González, glavni administrator,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 14. maja 2014

izreka naslednjo

* Jezik postopka: nemščina.

Sodbo

Dejansko stanje

1 Družba Spraylat Boya Sanayi ve Ticaret Sirketi (v nadaljevanju: Spraylat Boya) s sedežem v Turčiji je 29. novembra 2010 na podlagi Uredbe (ES) št. 1907/2006 Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 18. decembra 2006 o registraciji, evalvaciji, avtorizaciji in omejevanju kemikalij (REACH), o ustanovitvi Evropske agencije za kemikalije ter spremembi Direktive 1999/45/ES ter razveljavitvi Uredbe Sveta (EGS) št. 793/93 in Uredbe Komisije (ES) št. 1488/94 ter Direktive Sveta 76/769/EGS in direktiv Komisije 91/155/EGS, 93/67/EGS, 93/105/ES in 2000/21/ES (UL L 396, str. 1), registrirala snov.

2 Za registracijo zadevne snovi je v skladu s členom 8 Uredbe št. 1907/2006 družbo Spraylat Boya zastopala tožeča stranka, družba Spraylat GmbH. Tožeča stranka je v postopku registracije navedla, da je družba Spraylat Boya „malo“ podjetje v smislu Priporočila Komisije 2003/361/ES z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednje velikih podjetij (UL L 124, str. 36). Zaradi te izjave je bila upravičena do znižanja pristojbine, ki jo je treba na podlagi člena 6(4) Uredbe št. 1907/2006 plačati za vsako registracijo. V skladu s členom 74(1) iste uredbe je bila navedena pristojbina opredeljena v Uredbi Komisije (ES) št. 340/2008 z dne 16. aprila 2008 o pristojbinah in taksah, plačljivih Evropski agenciji za kemikalije na podlagi Uredbe št. 1907/2006 (UL L 107, str. 6). V Prilogi I k Uredbi št. 340/2008 so navedeni zneski pristojbin za registracije, predložene po členu 6 Uredbe št. 1907/2006, in znižanja, ki se priznajo mikro, malim in srednje velikim podjetjem. Sicer pa kadar fizična ali pravna oseba, ki trdi, da je upravičena do znižanja ali opustitve pristojbine, ne more dokazati, da ima pravico do takšnega znižanja ali opustitve, Evropska agencija za kemikalije (ECHA) v skladu s členom 13(4) Uredbe št. 340/2008 zaračuna polno pristojbino ali takso in tudi upravno takso. V zvezi s tem je upravni odbor ECHA 12. novembra 2010 sprejel odločbo MB/D/29/2010 o klasifikaciji storitev, za katere se pobira taksa. V členu 2 in tabeli 1 te odločbe je navedeno, da znaša upravna taksa iz člena 13(4) Uredbe št. 340/2008 za velika podjetja 20.700 EUR, za srednja podjetja 15.500 EUR, za mala podjetja 8 300 EUR in za mikro podjetja 2 070 EUR.

3 Tožeča stranka je 1. decembra 2010 plačala račun št. 10024214 v višini 480 EUR, ki ga je izdala ECHA. Ta znesek je v skladu s Prilogo I k Uredbi št. 340/2008 v različici, veljavni v času dejanskega stanja, ustrezal pristojbini za mala podjetja v okviru skupne predložitve za snovi v količinskem razponu od 1 do 10 ton.

4 ECHA je 27. septembra 2011 tožečo stranko vključila v vzorec podjetij, da bi preverila njihove izjave, da so mala ali srednja podjetja. V okviru tega je bila tožeča stranka pozvana, naj predloži več dokumentov.

5 Po izmenjavi dokumentov in elektronske pošte med ECHA in tožečo stranko je ta priznala, da je bila njena prvotna izjava o tem, da je malo podjetje napačna in da bi morala ob upoštevanju ustreznih meril in po pregledu z njene strani družbo Spraylat Boya prijaviti kot veliko podjetje. Tožeča stranka je tudi navedla, da je pripravljena plačati pristojbino za velika podjetja.

6 ECHA je 15. februarja 2012 tožeči stranki poslala Odločbo SME(2012) (v nadaljevanju: izpodbijana odločba). S to odločbo je ECHA tožečo stranko obvestila, da je treba družbo Spraylat Boya šteti za veliko podjetje in da ji bo poslala račun za razliko med prvotno plačano pristojbino in pristojbino, ki jo dejansko dolguje, ter račun za plačilo ustrezne upravne takse.

7 ECHA je za plačilo upravne takse 21. februarja 2012 izdala račun št. 10030371 v višini 20.700 EUR (v nadaljevanju: izpodbijani račun).

8 ECHA je 7. marca 2012 izdala račun št. 10030369 v višini 720 EUR, ki pokriva razliko med pristojbino, ki jo je tožeča stranka prvotno plačala, in pristojbino, ki jo dejansko dolguje, in sicer 1 200 EUR.

Postopek in predlogi strank

9 Tožeča stranka je 20. aprila 2012 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.

10 S sklepom predsednika Splošnega sodišča z dne 15. maja 2012 je bila zadeva dodeljena petemu senatu.

11 Predsednik petega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 4. septembra 2012 po opredelitvi strank Komisiji dovolil intervencijo v podporo predlogom ECHA.

12 Ta zadeva je bila s sklepom predsednika Splošnega sodišča z dne 25. januarja 2013 predodeljena drugemu senatu in novemu sodniku poročevalcu.

13 Po spremembi sestave senatov Splošnega sodišča je bil sodnik poročevalec razporejen v šesti senat, zato je bila ta zadeva dodeljena temu senatu.

14 Splošno sodišče (šesti senat) je na podlagi poročila sodnika poročevalca začelo ustni postopek.

15 Sodišče prve stopnje je 2. aprila 2014 v okviru ukrepov procesnega vodstva iz člena 64 poslovnika tega sodišča pozvalo ECHA, naj odgovori na nekatere trditve tožeče stranke iz replike. ECHA je zahtevo izpolnila v predpisanih rokih.

16 Stranki sta podali stališča in odgovorili na vprašanja Splošnega sodišča na obravnavi 14. maja 2014.

17 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— izpodbijani račun razglasi za ničen;

— iz previdnosti, izpodbijano odločbo razglasi za nično;

— ECHA naloži plačilo stroškov.

18 ECHA Splošnemu sodišču predlaga, naj:

— zavrne tožbo in potrdi izpodbijano odločbo;

— tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

19 Komisija Splošnemu sodišču predlaga, naj tožbo zavrne.

Pravo

20 Tožeča stranka v utemeljitev svoje tožbe navaja pet tožbenih razlogov. Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev Uredbe št. 1907/2006 in Uredbe št. 340/2008. Drugi tožbeni razlog se nanaša na kršitev načela sorazmernosti. Tožeča stranka s tretjim tožbenim razlogom zatrjuje kršitev načela enakega obravnavanja. S četrtim tožbenim razlogom zatrjuje kršitev načel pravne varnosti in dobrega upravljanja. Peti tožbeni razlog se nanaša na protipraven prenos pristojnosti na ECHA.

21 Uvodoma je treba navesti, da tožeča stranka predlaga razglasitev ničnosti izpodbijane odločbe in izpodbijanega računa. Ker izpodbijana odločba ne vsebuje vseh bistvenih elementov obveznosti tožeče stranke, zlasti zneska upravne takse, je v obravnavani zadevi izpodbijani račun dokument, s katerim je ECHA tožeči stranki natančno opredelila dolgovani znesek. Zato je izpodbijani račun akt, ki posega v položaj tožeče stranke in je zato lahko tudi predmet ničnostne tožbe pred Splošnim sodiščem (glej v tem smislu sklep z dne 8. marca 2012, Octapharma Pharmazeutika/EMA, T-573/10, EU:T:2012:114, točka 45).

22 Prav tako je uvodoma treba navesti, da glede na trditve v okviru prvih štirih tožbenih razlogov, tožeča stranka dejansko uveljavlja ugovor nezakonitosti določbe MB/D/29/2010, kar je tudi potrdila na obravnavi. ECHA in Komisija sta na obravnavi poleg tega navedli, da sta trditve tožeče stranke razumeli v tem smislu, kar je bilo zabeleženo v zapisnik. Poleg tega vloge ECHA kažejo, da je ta zavzela stališče do trditev, ki jih je v zvezi s tem navedla tožeča stranka.

23 Spomniti je treba, da lahko v skladu s členom 277 PDEU „vsaka stranka v sporu, v katerem gre za pravni akt, ki se splošno uporablja in ga je sprejela institucija, organ, urad ali agencija Unije, pred Sodiščem Evropske unije uveljavlja, da se ta akt iz razlogov, navedenih v drugem pododstavku člena 263, ne uporablja“.

24 V skladu z ustaljeno sodno prakso je člen 277 PDEU izraz splošnega načela, ki vsaki stranki zagotavlja pravico do izpodbijanja veljavnosti pravnih aktov, ki so pravna podlaga izpodbijane odločbe, da se doseže razglasitev ničnosti odločbe, ki se nanjo neposredno in posamično nanaša, če ta stranka na podlagi člena 263 PDEU nima pravice vložiti direktne tožbe proti tem aktom, ki posegajo v njen pravni položaj, ne da bi imela možnost zanje predlagati razglasitev ničnosti (glej sodbo z dne 11. decembra 2012, Sina Bank/Svet, T-15/11, ZOdl., EU:T:2012:661, točka 43 in navedena sodna praksa).

25 Ugovor nezakonitosti iz člena 277 PDEU je treba razlagati široko, tako da se razteza na vse pravne akte, ki se splošno uporabljajo (sodba z dne 26. oktobra 1993, Reinarz/Komisija, T-6/92 in T-52/92, Recueil, EU:T:1993:89, točka 56). Prav tako se razteza na pravne akte, ki čeprav formalno niso pravna podlaga izpodbijanega akta, so z njim v neposredni pravni zvezi (glej v tem smislu sodbo z dne 13. decembra 2006, FNCBV in drugi/Komisija, T-217/03 in T-245/03, ZOdl., EU:T:2006:391, točka 250 in navedena sodna praksa).

26 V obravnavani zadevi je odločba MB/D/29/2010 splošni akt, ker se nanaša na objektivno določene položaje in ima pravne učinke za skupine oseb, ki so določene splošno in abstraktno (glej v tem smislu sklep z dne 4. junija 2012, Eurofer/Komisija, T-381/11, ZOdl., EU:T:2012:273, točka 29), o čemer sta na obravnavi stranki soglašali.

27 Poleg tega ima odločba MB/D/29/2010 neposredno pravno zvezo z izpodbijano odločbo in izpodbijanim računom, saj je v njeni Prilogi I določena višina upravnih taks glede na velikost podjetij.

28 Nazadnje, nič ne kaže na to, da je imela tožeča stranka na podlagi člena 263 PDEU pravico vložiti direktno tožbo zoper odločbo MB/D/29/2010, kar stranki tudi nista zatrjevali.

29 Iz tega izhaja, da lahko tožeča stranka posredno izpodbija zakonitost odločbe MB/D/29/2010 v okviru tega spora.

30 Splošno sodišče meni, da je treba najprej preučiti drugi tožbeni razlog, s katerim se očita kršitev načela sorazmernosti, v delu, v katerem se sklicuje na ugovor nezakonitosti zoper odločbo MB/D/29/2010.

31 Tožeča stranka meni, da upravna taksa v višini 20.700 EUR ne ustreza storitvi, ki jo je opravila ECHA. Določitev te takse naj bi torej v nasprotju z načelom sorazmernosti. Tožeča stranka je na obravnavi tudi navedla, da je treba kršitev načela sorazmernosti presojati glede na njen položaj in da obstaja

velika razlika med pristojbino v znesku 1000 ali celo 2 000 EUR in pristojbino v znesku nad 20.000 EUR, ki ustreza upravni taksi. Tožeča stranka je v bistvu navedla tudi, da ni bilo v njenem interesu ECHA posredovati lažne informacije, da bi pri plačilu pristojbine prihranila nekaj sto evrov.

32 ECHA s sklicevanjem na to, da tožeča stranka meni, da je upravna taksa, določena v členu 2 in tabeli 1 odločbe MB/D/29/2010, v nasprotju z načelom sorazmernosti, trdi, da se s to upravno takso poskuša doseči, vendar ne preseči, cilj pokrivanja stroškov, ki nastanejo pri preverjanju izjav malih in srednjih podjetij. Poleg tega je ECHA na obravnavi navedla, da znaša pristojbina v povprečju 20.000 EUR. Razlika med pristojbino in upravno takso naj torej ne bi bila tako velika. ECHA je prav tako pojasnila, da bi učinek upravne takse moral biti ta, da podjetja pri registraciji snovi predložijo pravilne informacije. Podjetij se ne bi smelo spodbujati, da zaradi višine upravne takse predložijo lažne informacije.

33 Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je načelo sorazmernosti eno od splošnih načel prava Evropske unije, ki zahteva, da morajo biti ukrepi, sprejeti v skladu s pravom Unije, primerni za uresničenje legitimnih ciljev zadevne ureditve, in ne smejo prekoračiti tega, kar je potrebno za njihovo dosego (sodba z dne 8. junija 2010, Vodafone in drugi, C-58/08, ZOdl., EU:C:2010:321, točka 51). Poleg tega, kadar ima izdajatelj izpodbijanega akta široko diskrecijsko pravico, na zakonitost tega ukrepa vpliva samo očitna neustreznost ukrepa glede na zastavljeni cilj (glej sodbo z dne 9. septembra 2010, Usha Martin/Svet in Komisija, T-119/06, ZOdl., EU:T:2010:369, točka 45 in navedena sodna praksa).

34 V obravnavani zadevi je v uvodni izjavi 11 Uredbe št. 340/2008 navedeno, da bi „[p]redložitev napačnih informacij […] morala Agencija preprečiti z zaračunavanjem upravne takse ali po potrebi države članice z odvračilnimi kaznimi“. Iz te uvodne izjave je razvidno, da upravna taksa prispeva k dosegi cilja odvračanja podjetij od predložitev napačnih informacij. Vendar pa je iz te uvodne izjave razvidno tudi, da se upravne takse ne sme primerjati z globo.

35 To razlago ciljev Uredbe št. 340/2008 potrjuje pripravljalno gradivo za sprejetje odločbe MB/D/29/2010. Tako je v osnutku odločbe, ki je bil posredovan upravnemu odboru ECHA za sestanek 22. in 23. junija 2010, navedeno, da upravna taksa „ni globa“. Ta zadnja spada v pristojnost držav članic in je lahko „precej višja od finančnih koristi, pridobljenih s predložitvijo napačnih informacij“.

36 Ob upoštevanju teh elementov in ne da bi bilo v okviru tega spora treba ugotoviti, ali je smela ECHA celotne stroške preverjanja prenesti zgolj na podjetja, ki so napačno sporočila svojo velikost, oziroma ali je imela ECHA pri določitvi upravne takse diskrecijsko pravico, je treba ugotoviti, da je tožeči stranki naloženi znesek upravne takse očitno nesorazmeren glede na cilj ureditve.

37 Iz elementov spisa je namreč razvidno, da je ob upoštevanju dodatnega računa št. 10030369, ki je bil tožeči stranki poslan 7. marca 2012, pristojbina, ki jo je ta na koncu dolgovala, znašala 1 200 EUR. Iz tega dodatnega računa je tudi razvidno, da bi lažna izjava o velikosti tožeče stranke, tej omogočila, da se izogne plačilu 720 EUR iz naslova pristojbine, ki jo dolguje ECHA.

38 Znesek v višini 20.700 EUR, ki ustreza upravni taksi, naloženi tožeči stranki, je bil v obravnavani zadevi tako več kot 17-krat višji od zneska pristojbine, ki bi jo ta morala plačati za zadevno registracijo snovi. Ta znesek je bil tudi več kot 28-krat višji od zgoraj navedenega zneska dodatnega računa, in torej zneska pristojbine, ki bi se mu tožeča stranka lahko izognila zaradi lažne izjave. V obravnavani zadevi je bila torej višina upravne takse v skladu z lastnimi merili ECHA, ki jih je ta predstavila v pripravljalnem gradivu za sprejetje odločbe MB/D/29/2010 (glej točko 35 zgoraj), „precej višja“ od finančnih koristi, ki bi jih tožeča stranka lahko pridobila zaradi lažne izjave.

39 Na podlagi teh elementov je treba ugotoviti, da negativnih gospodarskih posledic za tožečo stranko v zgoraj navedenem obsegu ni mogoče upravičiti s cilji ureditve. Odločba MB/D/29/2010, kakor je bila uporabljena za tožečo stranko in v takem obsegu, tako očitno presega to, kar je nujno za doseganje cilja, ki mu ta ureditev sledi z določitvijo upravne takse, in sicer odvračanja od predložitve napačnih informacij, ne da bi imela značaj globe.

40 Druge trditve, ki jih navaja ECHA, ne morejo omajati tega sklepa.

41 Še zlasti je pri oceni specifičnega položaja tožeče stranke brezpredmetno to, da lahko v nekaterih primerih lažna izjava o velikosti podjetja, temu omogoči izognitev plačilu pristojbine v znesku, ki je bistveno višji od zneska iz obravnavane zadeve.

42 Poleg tega trditev ECHA, ki jo je navedla v svojih vlogah in na obravnavi, da je v bistvu zadevne stroške preverjanja dolžna v celoti prenesti, ne more upravičiti očitno nesorazmerne višine upravne takse, naložene tožeči stranki. Prvič, višina tožeči stranki naložene upravne takse v obravnavani zadevi namreč temelji na specifični metodi, ki jo je ECHA izbrala za izračun navedene takse. Zlasti se je ECHA odločila, da bodo vse stroške, ki bodo nastali v zvezi s preverjanjem izjav večjega vzorca podjetij nosila samo podjetja, ki predložijo napačno izjavo, in sicer glede na njihovo dejansko velikost. Vendar na podlagi ničesar ni mogoče sklepati, da v obravnavanem primeru ni obstajala rešitev, ki bi bila za tožečo stranko v skladu z načelom sorazmernosti in bi omogočala dosego ciljev ureditve. Drugič, trditev ECHA je v nasprotju s pripravljalnim gradivom za sprejetje odločbe MB/D/29/2010 (glej točko 35 zgoraj), v okviru katerega je bilo pojasnjeno, da če ECHA ne bi odkrila nobene lažne izjave, bi sama nosila „vse stroške“ preverjanja. Tretjič, poleg tega je treba navesti, da člen 96(1) Uredbe št. 1907/2006 določa, da prihodke ECHA ne sestavljajo samo pristojbine, ki jih plačajo podjetja, ampak tudi subvencija Unije iz splošnega proračuna Unije (oddelek Komisija) in prostovoljni prispevki držav članic.

43 Ob upoštevanju vsega navedenega je treba drugi tožbeni razlog tožeče stranke v delu, v katerem se sklicuje na ugovor nezakonitosti zoper odločbo MB/D/29/2010, sprejeti. Zato je treba razglasiti, da se odločba MB/D/29/2010 ne uporablja, in temu ustrezno ugoditi predlogom tožeče stranke ter zato izpodbijano odločbo in izpodbijani račun razglasiti za nična, ne da bi bilo treba odločiti o ostalih tožbenih razlogih.

Stroški

44 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. ECHA s svojim predlogom ni uspela, zato se ji v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

45 Institucije, ki so se kot intervenientke udeležile postopka, na podlagi člena 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika nosijo svoje stroške. Zato Komisija, ki je intervenirala v podporo predlogom ECHA, nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (šesti senat)

razsodilo:

1. **Odločba Evropske agencije za kemikalije (ECHA) SME(2012) 1445 z dne 15. februarja 2012 in račun št. 10030371, ki ga je ECHA izdala 21. februarja 2012, se razglasita za nična.**

2. **ECHA poleg svojih stroškov nosi stroške družbe Spraylat GmbH.**

3. Evropska komisija nosi svoje stroške.

Frimodt Nielsen Dehousse Collins

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourgu, 2. oktobra 2014.

Podpisi